

Mariana MARIN

Pedagogie cu inimă

ESEURI PEDAGOGICE

Fiecare om merită profesori cu inimă.

Shan

Mariana MARIN

Pedagogie cu inimă

ESEURI PEDAGOGICE

**O carte nescrisă
de Cristina**

EDITURA **UNU**
Chișinău, 2024

Editura UNU

str. Ion Creangă, nr. 62/4, Chișinău MD-2064, Republica Moldova

Tel.: (+373) 69 12 23 42

Email: editura.unu@gmail.com

Web: www.editura1.md

PEDAGOGIE CU INIMĂ.

Eseuri pedagogice. O carte nescrisă de Cristina

Autoare: Mariana Marin

Redactor: Natalia Pâslaru

Coperta și prezentare grafică: Igor Condrea

Prepress: Editura UNU

Tipar: SC „Continental Grup” SRL

© Text: Mariana Marin, 2024.

Prezentare grafică: Editura UNU, pentru prezenta ediție.

Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova**Marin, Mariana.**

Pedagogie cu inimă : O carte nescrisă de Cristina : Eseuri pedagogice / Mariana Marin. – Chișinău : UNU (Fox Trading), 2024 (Continental Grup). – 280 p. : fot.

[1000] ex.

ISBN 978-9975-179-19-5.

37.013

M 39

CUPRINS

CUVÂNT-ÎNAINTE.....	9
PROLOG	11
PARTEA I. PEDAGOGI CU INIMĂ	13
CALEA INIMII ÎN EDUCAȚIE	15
Cine sunt pedagogii Dvs. cu inimă?	17
MISTERIOSUL DOMN CU BASTON ȘI CU FLORI	18
SCARA ȘI CRITICUL LITERAR	21
ECHILIBRUL FRAGIL:	
MAMĂ, STUDENTĂ, PROFESOARĂ	25
PROFESORUL CARE MI-A MARCAT VIAȚA	27
CÂND PREDAU, MĂ TRANSFIGUREZ	
ȘI UIT DE MINE, OMUL	31
SĂRUT MÂNA, V-AM RECUNOSCUȚ!	44
LA EXAMEN, CA LA SĂRBĂTOARE	50
DECÂT PRADĂ TURCILOR,	
MAI BINE HRANĂ PEȘTELOR?	54
OAZĂ A COMPETENȚELOR PROFESIONALE	59
ARIPI ȘI PIEDICI – EFECTUL PLACEBO	
ȘI EFECTUL NOCEBO	70
SĂ NU SPERAȚI CĂ VĂ DAU NOTA 2	75
LINIȘTE! VORBEȘTE VIITORUL MINISTRU!	80
CHIMIA ȘI PEDAGOGIA	83
PENTRU ASTĂZI, LUCRĂRIȚE, DRAGI ELEVII!	87
M-AM NĂSCUT CU IUBIRE... PENTRU EA	89
PENTRU EA (II)	91
AM AȘTEPTAT TELEFONUL TĂU, MARIANA!	92
DOUĂ LIMBI, O SINGURĂ INIMĂ: FRANCEZĂ	
VS. ROMÂNĂ ȘI MECIUL CÂȘTIGAT DE DESTIN	94

ARHITECTUL TRASEULUI MEU PEDAGOGIC	96
DOAMNA DIRIGINTĂ, DESCHIDEȚI UȘA URĂTORILOR? ...	101
PROFESORUL DE CHIMIE	
CARE NE ÎNVĂȚA LIMBA ROMÂNĂ	106
CARTEA INTERZISĂ. MINULESCU?	110
PARTEA A II-A. PEDAGOGIA FAMILIEI	115
ODĂ PEDAGOGIEI FAMILIEI	117
UN VERIȘOR DIN A TREIA GENERAȚIE	
MI-A FOST ELEV	120
TĂTICU'	121
L-AM DESCOPERIT PE UNCHIUL	
PE CARE ÎL CUNOȘTEAM DE CEL PUȚIN 10 ANI	124
CEL MAI VÂRSTNIC BUNIC GHEORGHE BUZU,	
BOIERNAȘUL	126
ȘCOALA FAMILIEI NOASTRE –	
INIMA ORAȘULUI VECHI	128
AM FOST LA ȚARĂ!	135
OPRIȚI MAMELE ACASĂ!	137
INELUL	141
SCRISOAREA MAMEI CĂTRE FIU ÎN ZIUA NUNȚII	142
SĂ VĂ FAC CUNOȘTINȚĂ CU MAMA MEA	147
PARTEA A III-A. PEDAGOGIA EȘECULUI	149
PRIN HĂU SPRE LUMINĂ	151
CRISTINA, NATALIA ȘTIA DESPRE ACEASTĂ CARTE	153
POVESTEA CEASULUI	155
MIȘCAREA „NATALIA”	156
LECTIILE NATALIEI!	160
NU JUDECĂM!	162
EȘECUL NU ESTE SFÂRȘITUL	165
NATALIA CAȘU, ÎNTÂMPLARE ÎNTÂMPLĂTOARE?	167

PARTEA A IV-A. PEDAGOGIA CURAJULUI	171
CURAJUL DE A FI PEDAGOG	173
UN LIDER VIZIONAR	175
SUNTEM ÎN UMBRA UNUI GIGANT	178
CURAJUL DE A PROMOVA DISCIPOLII LA FUNCȚII CU DEMNITATE PUBLICĂ	180
RECOMANDARE LA FUNCȚIA DE MINISTRU AL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII	182
POLITICA ESTE UN INSTRUMENT, NU UN SCOP. SCOPUL MEU ESTE DEDICAREA TOTALĂ PENTRU EDUCAȚIE	184
SĂ ÎNFRUNTĂM OPINII ȘI SĂ ACCEPTĂM CĂ ACESTEA EXISTĂ	186
DECLARAȚIE	188
SEMNĂTURA UNUI PEDAGOG CURAJOS ESTE UN SEMN DE SOLIDARITATE ȘI DE CREDINȚĂ ÎN PUTEREA EDUCAȚIEI	190
E NECESARĂ O LEGE SAU UN PROGRAM NAȚIONAL DE PROMOVARE A CULTURII ÎNCREDERII ÎNTRE ACTANȚII ȘCOLII (profesori, părinți, elevi etc.)	195
PE DOMENIUL EDUCAȚIEI, CONSTAT 5 PROBLEME MAJORE (PE TERMEN SCURT ȘI MEDIU)	198
PARTEA A V-A. PEDAGOGIE ÎN ECHIPĂ	203
ÎMPREUNĂ SUNTEM MAI PUTERNICI	205
PEDAGOGIA ÎN ECHIPĂ: O CĂLĂTORIE ÎMPREUNĂ DIN 2010	206
SĂ NU-MI IEI NICIODATĂ DRAGOSTEA... PENTRU EDUCAȚIE SAU DESPRE CÂNTECUL LUI PAVEL	209
FORȚA VIE CARE MIȘCĂ ȘI DĂ VALOARE OAMENILOR	212

RITUALUL DE DIMINEAȚĂ	
sau ȘTAFETA COLABORĂRII CU DANIELA	215
DRUMUL CONTINUĂ, TOT ÎN ECHIPĂ	219
RECUNOȘȚINȚĂ PENTRU COLEGELE MELE CARE SUNT ÎNVĂȚĂTOARE DE PESTE 20 DE ANI	221
ERNEST SHACKLETON ȘI AVIZUL MEU DE RECRUTARE ÎN PEDAGOGIE	225
NU AM VOIE SĂ SPUN VREODATĂ CĂ NU AM NOROC LA OAMENI!	227
DIFICILUL EXERCITIU AL PERMANENȚEI REGĂSIRI DE SINE: „ȘCOALA FĂRĂ PROFESOR?...”	237
JURNAL SĂPTĂMÂNAL	240
GENERAȚIA MEA CREDE ÎN VALORI GENERAL UMANE: ENERGIE ȘI SĂNĂTATE, DRAGOSTE, RECUNOȘȚINȚĂ ȘI PACE	251
ÎMPREUNĂ, VOM CONTINUA SĂ NE ÎMBOGĂȚIM POVEȘTEA!	255
CITITORII MEI	256
AM UITAT O POVEȘTE ESENȚIALĂ	271
O CAFENEA, O POVEȘTE, O VOCAȚIE: UN IMN AL PEDAGOGIEI ÎN ECHIPĂ	272
EPILOG SAU UN PUNCT FINAL?	277
SCRISOARE CRISTINEI	279
FIECARE OM ESTE DATOR CU O CARTE	280

CUVÂNT-ÎNAINTE

Dincolo de cuvinte, o misiune

Nu pot să spun că am ales calea pedagogiei. Ea m-a ales pe mine, încă din primii ani ai vieții, când „educam” piesele de șah, fiind copil de grădiniță. De atunci, vocația mea a înflorit treptat, transformându-se în pasiune și, ulterior, în misiune.

„Pedagogie cu inimă” este mai mult decât o carte. Este o incursiune sinceră în universul meu profesional, o poveste țesută din experiențe, reflecții și emoții trăite la catedră. Fiecare pagină respiră pasiunea pentru educație și respectul profund pentru elevi, studenți și profesori cei care ne pun în fața provocării de a deveni mereu versiuni mai bune ale noastre.

Un omagiu adus profesorilor care m-au modelat

Pe parcursul lecturii, veți face cunoștință cu diverși profesori excepționali care au marcat profund destinul meu. Ei au fost mentorii mei, modelele de urmat, sursele de inspirație care m-au determinat să aspir spre culmile pedagogiei. Le mulțumesc din suflet pentru tot ce mi-au oferit și pentru că au crezut în mine.

O carte dedicată elevilor mei, sursa mea de inspirație

Elevii mei sunt pilonii centrali ai acestei cărți. Fiecare dintre ei a adus o contribuție unică la formarea mea ca profesor, obligându-mă să mă adaptez, să inovez, să caut mereu noi modalități de a le face învățarea captivantă și relevantă. Le mulțumesc pentru încrederea, curiozitatea și entuziasmul lor, care îmi luminează viața zi cu zi.

O lectură pentru toți cei care iubesc educația

„Pedagogie cu inimă” nu se adresează exclusiv profesorilor. Este o carte destinată tuturor celor care prețuiesc educația și care doresc să înțeleagă mai bine tainele procesului de învățare. Este o invitație la o călătorie fascinantă prin lumea minunată a școlii, unde elevi și profesori se întâlnesc pentru a construi împreună un viitor mai bun.

Vă invit să descoperiți împreună cu mine magia pedagogiei, o lume a miracolelor ce se petrec zi de zi în sălile de clasă.

PROLOG

Cristina, colega mea de grupă, într-una din zile, mă cheamă la geam și îmi zice:

– Mariana, vreau să mă fac jurnalistă sau scriitoare. Vreau să scriu o carte despre tine. Pentru asta, va trebui în fiecare zi să-mi povestești ceva interesant din viața ta.

M-am mirat. Dar am acceptat.

Cristina nu mai știe pe unde e. Era din Dondușeni, din Rudi. Cea mai bună studentă. Cu 10 pe linie.

Am căutat-o. Lumea zice că a plecat peste hotare.

O mai caut.

Dar eu, provocată de ea, voi scrie acea carte. În locul Cristinei.

Pentru că fiecare viață de om este o poveste.

„Trăiește pentru a-ți povesti viața.”

Gabriel Garcia Marquez

**Poate viața mea nu merită să fie povestită,
dar o trăiesc anume așa...**

PARTEA I
PEDAGOGI CU INIMĂ

**„Un pedagog dăruiește elevilor săi inima și
primește înapoi dragostea.”**

Șalva Amonașvili

CALEA INIMII ÎN EDUCAȚIE

– Dragă Cristina,

Împărtășesc o experiență care mi-a reamintit de cuvintele lui Șalva Amonașvili: „Un pedagog dăruiește elevilor săi inima și primește înapoi dragostea.”

Creta nu lasă doar urme pe tablă, ci și amprente în suflete. Viața m-a pus în fața descoperirii unei pedagogii care vibrează la unison cu emoțiile, nevoile și aspirațiile discipolilor și, totodată, asumându-și creșterea împreună cu el.

Pedagogii cu inimă nu sunt doar simpli profesori, ci dirijori ai simfoniei învățării, unde fiecare instrument – elev – își găsește vocea unică. Ei sunt artizani ai cunoașterii, modelând minți și caractere cu răbdare, dăruire, înțelegând profund esența umană.

Oare, în secolul al XXI-lea, mai este actuală abordarea pedagogiei cu inimă? Aș fi de modă veche, dacă nu aș căuta răspunsul în esența educației, care insistă nu doar pe transmiterea de informații, ci pe cultivarea personalității, formarea caracterului și ghidarea elevilor spre o viață plină de sens și împlinire.

Conceptul de „profesor cu inimă” se raportează și la societatea conștiinței spre care tindem. Sau poate am dori să

spunem că pedagogia centrată pe elev este același lucru?

Pedagogia cu inimă merge mai departe de principiile pedagogiei centrate pe elev, infuzând educația cu o doză suplimentară de empatie, compasiune și respect. Pedagogii cu inimă nu doar predau, ci devin mentori, confesori, prieteni pentru elevii lor, creând o atmosferă de siguranță și încredere, unde elevii se simt apreciați și sprijiniți nu doar din punct de vedere academic, ci și emoțional și personal.

Împreună cu pedagogii cu inimă, acceptăm autocunoașterea și descoperirea, unde fiecare dintre noi, odată, cândva a fost elev, iar pedagogii cu inimă ne-au direcționat spre un drum plin de satisfacții și împliniri.

MISTERIOSUL DOMN CU BASTON ȘI CU FLORI

– Cristina, ne-am despărțit deja de șase ani, de când am absolvit Colegiul Pedagogic. Dar stau la fereastră ca pe vremuri și-ți povestesc pentru cartea pe care ai vrut s-o scrii.

Astăzi este ziua în care susțin teza de licență. Iunie, 2002.

Am muncit mult la ea, cu drag și cu multă responsabilitate. Mă întrebi care este tema, Cristina? Rolul lecțiilor netradiționale în contextul educației literar-artistice.

La facultatea noastră de Litere, moda era să se scrie teză la literatură. Și eu am îndrăgit literatura.

Dar am scris o teză pe metodică. Pentru că sunt pasionată de pedagogie, de lecții și de elevi. Dar să-ți spun adevărul?

Cristina dă din cap (probabil).

– Eram pasionată de profesorul care ne preda această disciplină. Dl Șchiopu Constantin, doctor în științe pedagogice. Cristina, să-mi amintești, îți voi povesti despre el într-o zi. Mult.

Așadar, susținerea tezei de licență.

– Cristina, îmi aduc aminte că tare îmi plăceau materialele didactice. Așa cum se cuvine unui student responsabil, mi-

Partea I. *Pedagogi cu inimă*

am pregătit planșe multe. Le-am desenat singură. Erau mari și le-am plasat pe tablă. Susțineam teza de licență în sala nr. 4, pare-se, cea mai mare sală de curs de la Facultatea de Litere, de pe Kogălniceanu. La etajul doi, drept înainte. Deci o sală mare, clasică, cu poduri înalte. Cu vreo 30 de studenți. Era susținerea publică.

În fața noastră erau membrii comisiei, președinte dl Alexandru Burlacu, apoi distinsa doamnă Eliza Botezatu, dl Gheorghe Dodiță, dl Nicanor Țurcanu și, poate, mai era cineva.

Cristina, cu ochii ei mici și curioși, și-ar fi îndreptat nițel spatele și s-ar fi întrebat:

- De ce insiști pe aceste detalii?
- Pentru că am avut parte de somități în domeniul filologiei. Păcat că nu ai mers cu mine la Litere. Dar știi că și la istorie ți-a fost interesant.
- Continuă, Mariana. Ar zice Cristina.
- Așadar, la un moment dat, în sală intră un domn. Cam de vreo 70 de ani. La costum, la cravată. Vârsta îi dictează și un baston. Dar, așa cum i se cuvenea, în cealaltă mână avea un buchet de flori. Trandafiri mulți și mici.
- Cine era?

- Nici nu vei crede. Era socrul meu.
- Socrul tău? Cum așa? Ce făcea el acolo?
- Era susținere publică, cum îți povesteam. Și socrul a venit să-și privească nora și s-o felicite.

Membrii comisiei au îndreptat spatele și, mirați, se întrebau cine o mai fi și domnul.

A venit rândul meu. Am prezentat cu inima, știi tu cum povestesc eu când tare mi-e dragă. Am primit și întrebări multe și toate memorabile.

- Mariana, ți-ai luat zecele?
- Desigur. A fost unicul 10 în acea zi.

Apoi, socrul meu s-a apropiat și mi-a dat florile. Și toți au înțeles cine era domnul cu baston și cu flori.

Era Ion Marin, doctor în științe istorice, fost decan de facultate la Universitatea Tehnică.

M-a felicitat și mi-a zis:

- Sunt mândru că nora îmi poartă vrednic numele prin lume.